

Marcin Gąsior

Mierzyn, pow. Piotrków Trybunalski. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 101-102

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przebadano teren o powierzchni ca 485 m², na którym odkryto i wyeksplorowano 8 grobów ciałopalnych, 2 stopy ciałopalenia oraz 2 paleniska. Część odkrytych grobów była w górnych partiach zniszczona. Wśród grobów 2 były jamowe czyste a 6 popielnicowych, w tym 2 groby były skrzynkowe, zawierające od 3 do 9 naczyń glinianych. Na wyposażenie grobów składał się prawie wyłącznie materiał ceramiczny. Odkryto tu naczynia baniaste o lekko stożkowej lub prawie cylindrycznej szyjce zawsze gładzonej i brzuścu niekiedy schropowaconym, przeważnie o barwie ceglastobrunatnych, szarobrunatnej, czasami czarnej.

Z zabytków metalowych wymienić należy znalezione w zniszczonym grobie dwie żelazne szpile, z których jedna posiada główkę rozklepaną i spiralnie zwinętą, druga posiada łabędzią szyjkę i płaską, tarczową główkę.

Odkryte dwa stopy ciałopalenia /obok siebie/ posiadały wymiary: stos 1- 210x190 cm i stos 2 - 185x140 cm. Zawartość stosu stanowiła bardzo duża ilość przepalonych kamieni polnych, które w układzie pionowym tworzyły od 3 do 4 warstw. Prócz tego wystąpiła duża ilość węgla drzewnych z niewielką ilością spalonych kości ludzkich oraz niewielka ilość drobnych ułamków ceramiki.

Odkryte dwa paleniska posiadały formę nieregularną o zbliżonych wymiarach: 120x100 cm. Zbudowane były z polnych kamieni, zlepionych gliną, która posiadała zabarwienie intensywnie czerwone. Z materiału zabytkowego wystąpiły nieliczne, drobne ułamki ceramiki.

Na podstawie odkrytego materiału zabytkowego wstępnie można datować to stanowisko /cmentarzysko/ na koniec okresu halstańskiego.

MIERZYN, pow. Piotrków Trybunalski
Stanowisko 1

Muzeum w Tomaszowie Maz.

Badania prowadził mgr Marcin Gąsior,
Finansował WKZ w Łodzi, Pierwszy sezon
badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury
wschodnio-pomorskiej z wczesnej epoki
żelaza /Hallstatt D/ .

Stanowisko znajduje się na ornym polu w odległości około 250 m na południe od drogi Mierzyn-Rozprza i około 200 m na zachód od cmentarza parafialnego.

Odsłonięto 21 grobów skrzynkowych o różnym stanie zachowania. Komory grobowe zbudowane z płaskich głazów, rozmiarami nie przekraczały wielkości 1 m x 0,6 m i występowały na głębokości 0,2-0,3 m. Wyposażenie grobów było

dość jednolite i składało się z popielnicy przykrytej misą oraz od jednej do trzech przystawek. Wśród popielnic przeważały naczynia jajowate bądź baniaste o chropowatych brzuścach i gładzonej szyjce, barwy brązowej, oraz naczynia średniościenne o gładzonej powierzchni barwy czarnej silnie wydętym brzuścu z łagodnym załomem i cylindryczną szyjką. Na przystawki grobowe składały się kubki niewielkich rozmiarów o zróżnicowanych kształtach i barwie powierzchni, dzbany o cienkich dobrze wygładzonych ściankach i czarnej barwie powierzchni oraz miseczki lub czarki typowych kształtów. Ornamentyka powierzchni naczyń stosunkowo uboga najczęściej w postaci przerwanych ukośnych potrójnych linii rytych, umieszczonych powyżej załomu naczynia. Zabytki metalowe nieliczne. W popielnicy z grobu 2 znaleziono dwa kółka z drutu brązowego, w grobie 7 igłę żelazną długości 10 cm, a w najlepiej zachowanym grobie 19 osiem żelaznych kółek o średnicy 2 i 4 cm. Charakterystyczny dla tego cmentarzyska jest bardzo słaby wypał naczyń o czarnej barwie powierzchni i stosunkowo słabe przepalenie kości ludzkich, które jak zaobserwowano w obiektach nienaruszonych ułożone były w popielnicach w porządku anatomicznym.

Badania będą kontynuowane.

MSTÓW, pow. Częstochowa
Stanowisko 1

Muzeum w Częstochowie

Badania prowadził mgr Zdzisław Bolek,
Finansował WKZ w Katowicach. Pierwszy
sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne
kultury łużyckiej z okresu Hallstatt C-D.

Cmentarzysko położone jest we wschodniej części miejscowości na skraju płaskowini. Wykopaliiska miały charakter ratowniczy. W dwóch wykopach o powierzchni 50 m² odsłonięto i zabezpieczono 6 grobów ciałopalnych w tym 2 popielnicowe i 4 jamowe. Pochówki te zalegały na głębokości ok. 70 cm. Wyposażenie grobów było nieliczne.

W przypadku grobów popielnicowych, obok popielnicy - dużego garnka kształtu jajowatego, występowało jedno naczynie, najczęściej płytka miseczka. Natomiast groby ciałopalne jamowe pozbawione były jakiegokolwiek wyposażenia. Przeważały jamy grobowe kształtu owalnego o orientacji N-S, wypełnione ciemno-brunatnym piaskiem zmieszonym z węglem drzewnym i drobnymi szczątkami spalenizny.

Przewiduje się kontynuowanie badań.